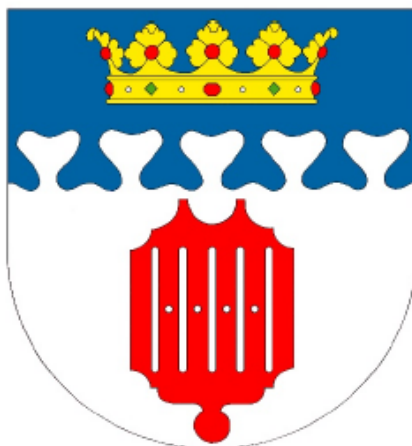

PROGRAM ROZVOJE OBCE **VILÉMOV**

NA OBDOBÍ LET
2021 - 2027

Úvod

Na základě nového programového období 2021 - 2027 se zastupitelé obce Vilémov rozhodli aktualizovat stávající strategický dokument, který by určil základní směřování obce a jeho rozvojové priority do roku 2027.

Základní myšlenkou je přiblížit vývoj obce požadavkům občanů a tím zajistit dlouhodobou perspektivu vytvářeného dokumentu. Program rozvoje obce (dále jen PRO) by přitom měl respektovat finanční možnosti obce a efektivně využívat cizí zdroje k financování opatření. PRO se skládá ze dvou částí. Z části analytické - zachycující současný stav a z části návrhové s uvedením cílů a opatření na základě strategické vize obce a projednání aktivit v zastupitelstvu.

Dle domluvy s vedením obce, bude dokument zároveň v příloze obsahovat přehled možných zdrojů financování jednotlivých aktivit, potažmo opatření.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie
Zdroj: webová stránka obce

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika obce

1. Území

Umístění obce v rámci ČR, kraje, ORP

Obec Vilémov (německy Wölmsdorf) se nachází v Ústeckém kraji, okrese Děčín, ve Šluknovském výběžku, poblíž Šluknova, při hranicích s Německem, u údolí Vilémovského potoka v nadmořské výšce 340 m. Obcí s rozšířenou působností je pro Vilémov město Rumburk, pověřenou obcí potom město Šluknov.

Katastr a části obce, velikost území obce, katastrální plocha:

Katastrální plocha: 407,27 ha
Počet katastrů: 1
Počet místních částí: 2
Nadmořská výška: 340 m n. m.
Počet obyvatel k 31.12.2019: 894
První písemná zpráva (rok): 1410

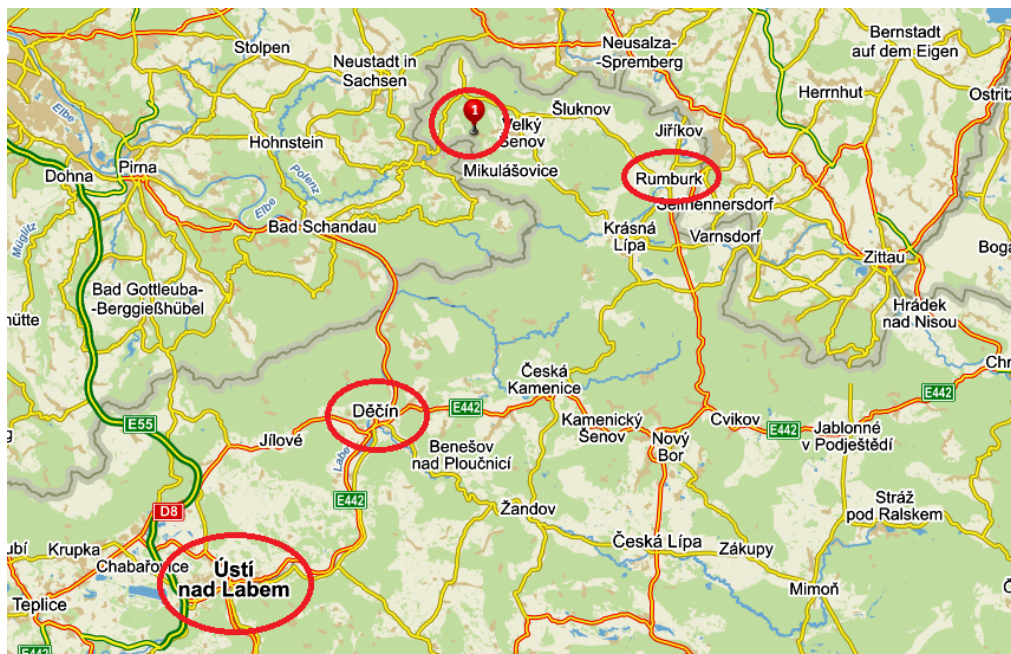
Obec Vilémov je členěna na dvě místní části Vilémov a Dolinu. Místní část Dolina je osada, nachází se asi 1 km západně od Vilémova, je zde evidováno 5 adres. V roce 2011 zde trvale žilo 16 obyvatel. Výměra činí 4,07 km². Obec Vilémov leží v katastrálním území Vilémov u Šluknova.

Zeměpisná poloha:

50° 59' 26" - zeměpisná šířka
14° 20' 7" - zeměpisná délka

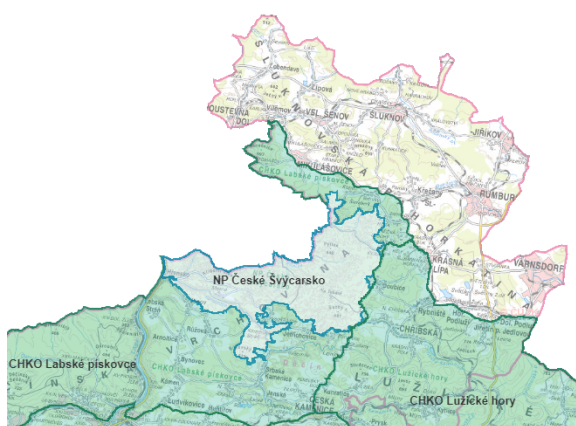
Vzdálenosti do spádových sídel (obec s pověřeným úřadem, ORP, kraj)

Vilémov – Šluknov (pověřená obec) 11 km
Vilémov - Rumburk (ORP) 21 km
Vilémov – Děčín (okres) 40 km
Vilémov – Ústí nad Labem (kraj) 65 km

Zdroj: mapy.cz

Z pohledu umístění se obec Vilémov nachází na území Šenovské pahorkatiny. Toto území navazuje v jižní části na Chráněnou krajinnou oblast Labské pískovce. Níže pak NP České Švýcarsko a CHKO Lužické hory.

Zdroj: <https://aopkcr.maps.arcgis.com>

Zdroj: <https://geoportal.cuzk.cz/>

Historické události v obci

Obec vznikla snad ve 13. století, při kolonizaci zdejšího území za Berků z Dubé. Údajně byl Vilémov už v roce 1332 dán purkrabím Ottou z Donína se souhlasem české koruny v léno míšeňskému biskupovi Jindřichovi. Tehdy se měl jmenovat Wolframsdorf. Nejstarší doložený záznam o obci se vztahuje k roku 1410, kdy došlo k rozdělení berkovského panství mezi pět synů starého pana Hynka. Vilémov dostal Hynek III. mladší, sídlem na nedalekém Hohnsteinu v Sasku. Další zmínka o obci se nachází ve smlouvě o směně statků uzavřené 7. dubna 1451 v Neustadtu mezi Albrechtem Berkou z Dubé a saským kurfiřtem Bedřichem Mírným. Od roku 1566 náležel Vilémov k panství Lipová, které o 100 let později získala Marie Markéta, hraběnka z Trautsonu, provdaná za říšského hraběte Jana Jiřího Jáchyma Slavatu z Chlumu a Košumberka.

Z četných majitelů Lipovského panství se do historie obce nejvýrazněji zapsal hrabě Leopold Antonín Salm-Reifferscheidt, který v letech 1728 – 1731 nechal v obci postavit kostelík s rodovou

hrobkou. Je v ní pochováno osm členů rodu i on sám.

Od severozápadních po severovýchodní Čechy se už od 14. století táhl pás oblastí, v nichž se postupně rozvíjela textilní výroba. Surovinou pro ni byl až do skončení napoleonských válek především len, který se dal pěstovat i v méně úrodných podhorských oblastech. Příznivé podmínky k tomu byly také na Šluknovsku, které nakonec proslulo výrobou nejjemnějšího tzv. švýcarského plátna“. Plátenický cech vznikl na Šluknovsku kolem roku 1500. Bělidla lněné příze měla být ve Vilémově už v roce 1635. První bělidlo pláten zde založil roku 1720 Georg Pietschmann, po něm Josef Richter a Christoph Petters. V roce

1810 založili Jakob a Franz Pettersové vedle bělidla ještě úpravnu plátna – mandlovnu. Toto bělidlo bylo jediné v provozu ještě roku 1892, ostatní do té doby zanikla. Koncem 18. století se struktura textilní výroby v celém výběžku začala měnit. Namísto lnu nastoupila bavlna. Párádelna bavlny, jejíž třípatrová tovární budova ještě nedávno stála, byla postavena také ve

Vilémově – Dolině. Patřila firmě Franz Xaver Richter. Doprovodu byla uvedena v roce 1860 a pracovalo se v ní asi 100 let.

Dostatek pracovních příležitostí v obci vedl v letech 1845 až 1890 skoro ke zdvojnásobení počtu obyvatel, v roce 1890 145 domů a 1121 obyvatel. Bavlnářská výroba se postupně soustřeďovala hlavně do východní části výběžku, zatímco v západní se

rozvinula výroba stuh, prýmků, umělých květín, drobného kovového zboží, knoflíků, dýmek a nožířského zboží.

Za zakladatele stuhářské výroby na Lipovském panství je považován Nikolaje Rämisch z Lipové, který se s ní měl seznámit ve Švýcarsku. Jisté je, že se tu rozšířila výroba tzv. „Barmenských stuh a prýmků“, původem z okolí měst Barmen a Elberfeld v severním Německu. Ve Vilémově založil první stuhárnu v roce 1840 Josef Richter. Stála na místě dnešní barevné firmy STAP a.s. Další založili Jakob Petters a Josef Kumpf v roce 1902. Kromě dvou stuháren bylo v obci kolem roku 1940 přes 40 řemeslnických a obchodních živností, továrna na drobné kovové zboží, na výrobu lepenky a také pět výrobců umělých květín, pro které pracovaly desítky žen podomácku.

Historická data

1634 – obec vypleněna švédskými vojáky

1646 – objevení „léčivého pramene“

1680 – Vilémovští sedláci spolu se svým rychtářem Hillem a jeho dvěma konšely se zúčastnili velkého selského povstání, které zjara tohoto roku vypuklo na několika panstvích v severních Čechách a přeneslo se i na panství lipovské. Povstání bylo vojensky potlačeno a tři hlavní vůdcové – Hans Englemann, Hans Rösler a Christoph Pohl - byli odsouzeni k smrti. Popraveni však byli jen první dva, Pohl byl po dvou měsících věznění propuštěn.

1713 – Nad „léčivým pramenem“ postavena výklenková kaple s reliéfem Piety a nápisem „Bitt Gott für uns Maria rein, so wird der Bronn zur Gesundheit sein“ (Pros za nás, Marie neposkvrněná, pramen pak zdraví dá).

1720 – Georg Pietschmann založil v obci první bělidlo pláten

1728 – zahájena stavba kostela, která byla dokončena v roce 1731

1733 – Christoph Zimmer s pomocí vrchnosti postavil vedle „léčivého pramene“ dům a zřídil v něm jednotřídní školu. Sám se v ní stal prvním učitelem

1744 – pod kostelem postaven kamenný most a zřízeno rovněž kamenné schodiště ke kostelu

1779 – 20. září projel obcí císař Josef II. Přijel z Poustevny, přátelsky pohovořil s lidmi, převzal od nich prosby a žádosti a kolem kostelíka pokračoval v cestě do Mikulášovi.

1836 – postavena nová škola čp. 76, do roku 1891 byla jednotřídní

1844 – vedle kostela, na místě někdejší poustevny, založen hřbitov

1864 – od 1. května zahájena činnost poštovního úřadu

1875 – v obci postaveno pouliční osvětlení

1884 – v prosinci tohoto roku dokončena stavba železniční trati ze Šluknova do Dolních Mikulášovic.

1889 – od 1. září vstoupilo 148 žáků poprvé do své nové trojtřídní školy, která slouží dodnes.

1889 – do obce byla zavedena elektřina.

1891 – do poštovního úřadu byl instalován telegraf.

1903 – v polovině června byla zahájena stavba železniční tratě Dolní Mikulášovice – Dolní poustevna - její součástí byl Vilémovský železniční most, dlouhý 190 m, se 4 žulovými pilíři vysokými 12 m a 29 m a největší výškou traťového svršku 34 m.

Zdroj: web obce, Wikipedia

Zajímavosti v obci

Poutní místo

Počátky katolického poutního místa se vážou k zázraku s pramenem léčivé vody. Podle místní kroniky zde adoptovanou dceru místního sedláka postihlo malomocenství. Celá ves se jí vyhýbala ze strachu před nákazou. Když 19. října 1646 jako obvykle vyhnala stádo krav na pastvu, přilétli k ní dva andělé a dali jí napít vody z místní studánky. Příští měsíc se dívka na radu andělů opět napila té vody a omyla si v ní postiženou tvář i nohy. Uzdravila se a zpráva o zázračné moci vody se rychle rozšířila po okolí. Vyzkoušeli ji i majitelé panství Hainšpach, slavný Jan Jáchym Slavata z Chlumu a Košumberka, který dal nad pramenem postavit kapli s obrazem Panny Marie Bolestné, a po něm Marie Trautsonová, ovdovělá hraběnka Slavatová a Leopold Salm-Reifferscheidt, kteří dali za záchranu hraběte před medvědem ve Vilémově postavit poutní barokní kostel i most se sochami, obojí dokončené roku 1726.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie

Postaven v letech 1728-31 stavitelem Zachariasem Hoffmannem z Lipové. Barokní, jednolodní obdélníková stavba s půlkruhovým presbytářem. Na průčelí portál s rovnou nadpraží římsou, salmovský znak s letopočtem 1726 (patrně rok, ve kterém se hrabě Leopold Salm rozhodl kostel postavit) a oválné okno. Ve štítě nika se sochou sv. Leopolda od sochaře Kristiana Riedla z Velkého Šenova. Vnitřek kostela je sklenut valenou klenbou, závěr konchou s lunetami. Hlavní oltář s černou Madonou, anděly a skupinou Zvěstování byl pořízen po letech 1733-1734, autorem je sochař Dominik Marini. Po pravé straně uvnitř kostela se nachází náhrobník zakladatele kostela, s postavou Chrona. Na stráni vedle kostela je obezděný pramen a nad ním malá výklenková kaple, datovaná rokem 1713. Za kostelem křížová cesta z 19. století, v ose presbytáře dřevěná kaple božího hrobu s kamennou sochou ležícího Krista z roku 1765 od sochaře M. Fibicha ze Šluknova. Na schodišti ke kostelu sochy sv. Vojtěcha, sv. Rozálie, sv. Václava, sv. Šebestiána, sv. Jana Nepomuckého, sv. Rocha a dvou andělů. Všechny od Kristiana Riedla, z let 1739-41. Na mostě pod kostelem jsou dvě sochy sv. Josefa a sv. Anny od téhož autora z roku 1744. Sochy sv. Donáta a sv. Floriána se zřítily do potoka a byly zničeny.

Erb rodu Salm - Reifferscheidt

Nachází se na průčelí kostela. Chronogram udává letopočet 1726, rok kdy se hrabě Leopold Salm rozhodl kostel postavit.

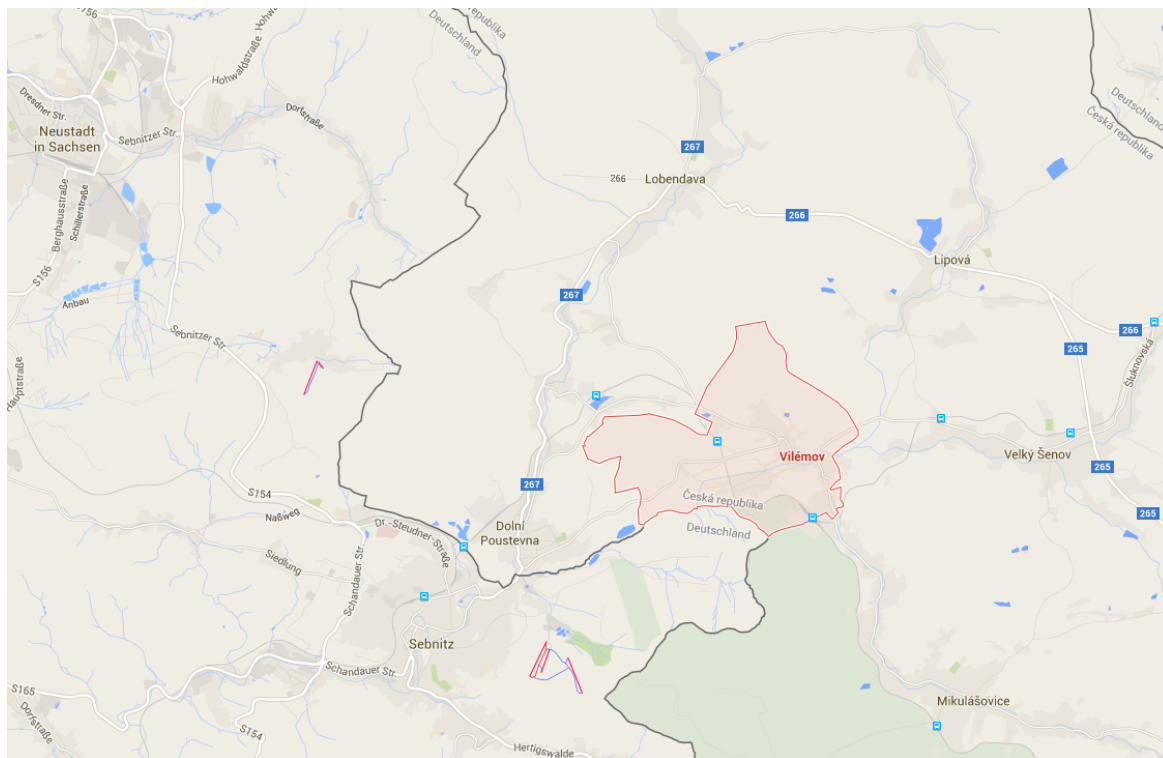
Kaple nad pramenem Léčebné účinky pramene byly známy od poloviny 17. století. Majitelé panství Lipová, na kterém se nacházel, o něj proto pečovali. V roce 1696 byl pramen vyzděn kameny a opatřen dřevěným křížem.

V roce 1713 nad ním nechal hrabě Jan Jiří Jáchym Slavata postavit jednoduchou výklenkovou kapli s trojúhelníkovým štítem a reliéfem Piety a zřídil k ní nadaci. Důkazem toho měl být slavatovský znak umístěný pod Pietou a letopočet 1713.

Železniční most

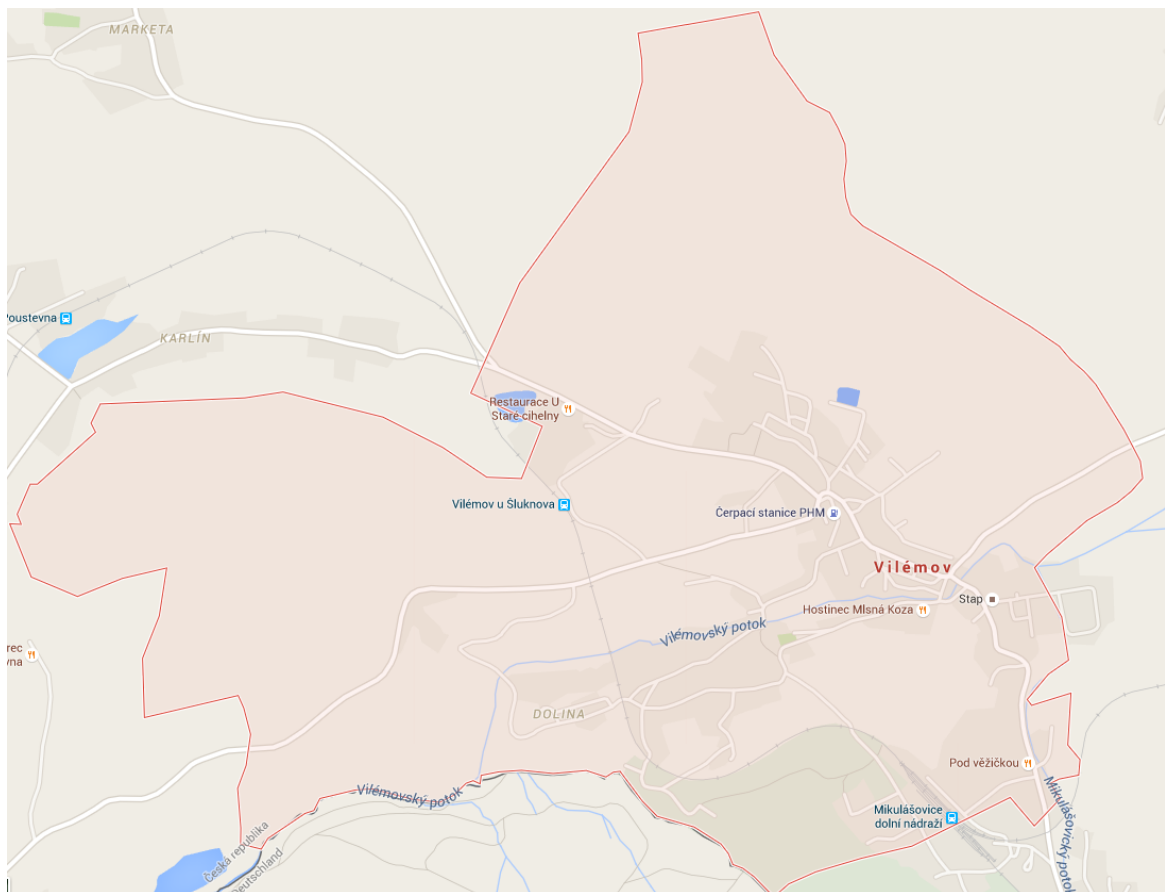
Most byl postaven v letech 1903-1904 při stavbě dráhy z Mikulášovic do Dolní Poustevny, o rok později prodloužené do sousedního saského města Sebnitz. Je 190m dlouhý, má pět polí po 38 m, čtyři pilíře vysoké 12 až 29 m. největší výška traťového svršku nad terénem je 34 m. Hloubka základů pro nejvyšší pilíř měří 7 m, průřez pilířů při základně je 15 x 15 m. pilíře jsou postaveny z místní žuly.

Zdroj: web obce, Wikipedia

Vilémov - poloha v rámci Šluknovského výběžku

Zdroj: mapy.cz

Zdroj: mapy.cz

2. Obyvatelstvo

Demografická situace Počet obyvatel, vývoj.

Počet a věkové složení obyvatel k 31. 12. 2019

	Počet obyvatel	v tom podle pohlaví		v tom ve věku (let)			Průměrný věk
		muži	ženy	0-14	15-64	65 a více	
SO ORP Rumburk	32 795	16 321	16 474	5 327	20 787	6 681	42,2
v tom obce:							
Dolní Poustevna	1 738	861	877	282	1 158	298	40,5
Doubice	115	57	58	13	59	43	48,6
Jiříkov	3 638	1 813	1 825	565	2 345	728	42,2
Krásná Lípa	3 471	1 721	1 750	603	2 087	781	42,6
Lipová	579	283	296	87	361	131	43,4
Lobendava	278	154	124	39	181	58	43,0
Mikulášovice	2 182	1 113	1 069	348	1 352	482	43,3
Rumburk	11 036	5 408	5 628	1 750	7 099	2 187	42,2
Staré Křečany	1 232	641	591	180	801	251	43,0
Šluknov	5 653	2 845	2 808	1 009	3 536	1 108	41,2
Velký Šenov	1 979	999	980	327	1 256	396	42,0
Vilémov	894	426	468	124	552	218	44,7

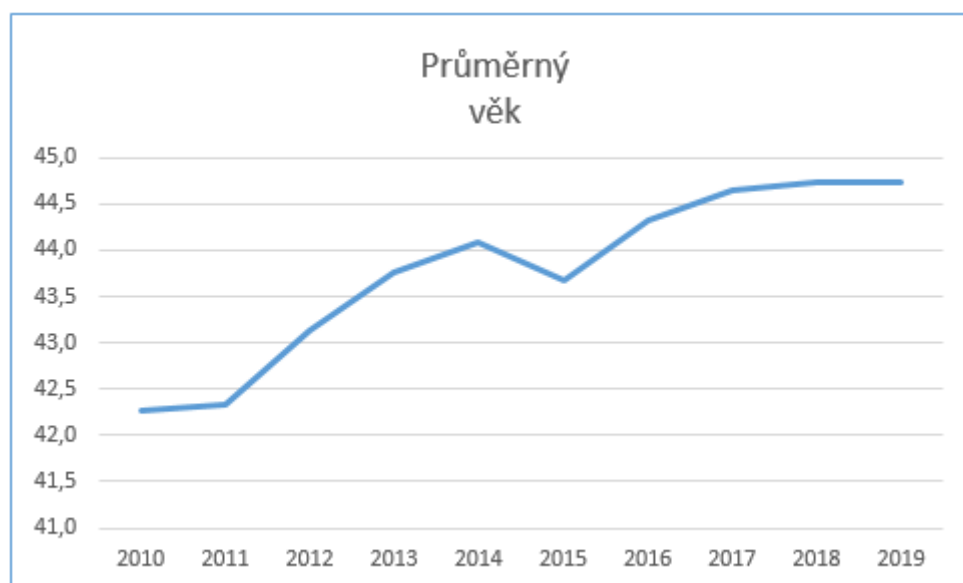
Vývoj počtu obyvatel

Následující graf ukazuje vývoj počtu obyvatel k 31.12.2019 a zároveň zvyšování průměrného věku obyvatelstva. Z grafu je patrný pokles obyvatel od roku 2011 do roku 2018. V roce 2019 došlo ke zvýšení počtu obyvatel z 888 na 894 obyvatel.

Zdroj: ČSÚ

Dalším faktorem vývoje obyvatelstva je jeho průměrný věk. Z níže uvedeného grafu je patrné neustálé zvyšování průměrného věku od roku 2010 s jednou anomálií v roce 2015. Celkový průměrný věk v roce 2018 a 2019 činil 44,7 roků.

Zdroj: ČSÚ

Věkové poměry v obci Vilémov

	Počet obyvatel v roce 2018	0-14 let (%)	65 a více let (%)	Index stáří
Vilémov	888,00	12,61%	23,65%	187,50
ORP RUMBURK	32 795,00	16,06%	16,16%	122,83
Okres Děčín	129 831,00	16,13%	20,52%	127,17

	Počet obyvatel v roce 2018	0-14 let (%)	65 a více let (%)	Index stáří
Ústecký kraj	820 789,00	16,04%	19,26%	120,06
ČR	10 648 279,00	15,90%	19,59%	123,25

Zdroj: ČSÚ

Není bez zajímavosti porovnat také věkové procentuální zastoupení občanů s agregovanými údaji ke sledovanému území (ORP, Okres, Kraj, ČR). Z tabulky je zřejmá nízká hodnoty obyvatel do 14 let a naopak vysoké zastoupení starších občanů v obci, které činí 23,65 %.

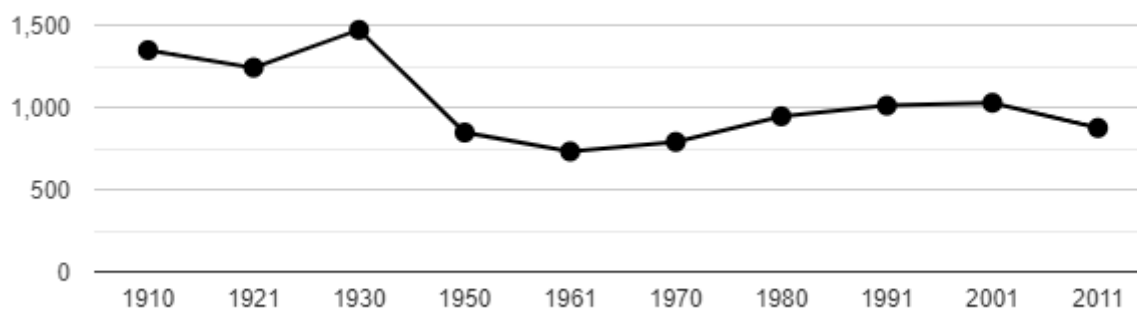
Z historického pohledu měl Vilémov nejvíce obyvatel dle sčítání před druhou světovou válkou - v roce 1930 to bylo 1471 obyvatel. Druhá světová válka a následné vylidnění Sudet zapříčinil velký pokles obyvatelstva v dalším vývoji obce.

Po druhé světové válce klesl počet obyvatel v roce 1950 na 847obyvatel, což bylo 57,57% k roku 1930. Dnešní počet obyvatel tak odpovídá počtu obyvatel z roku 1950 (+ 47 obyvatel více).

Obec, část obce [2]		Sčítání v roce													
		1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Vilémov	obec celkem	876	933	1 121	1 174	1 348	1 242	1 471	847	732	790	946	1 011	1 028	875
	Dolína	107	95	93	94	110	120	121	2	29	19	17	20	68	16
	Vilémov	769	838	1 028	1 080	1 238	1 122	1 350	845	703	771	929	991	960	859

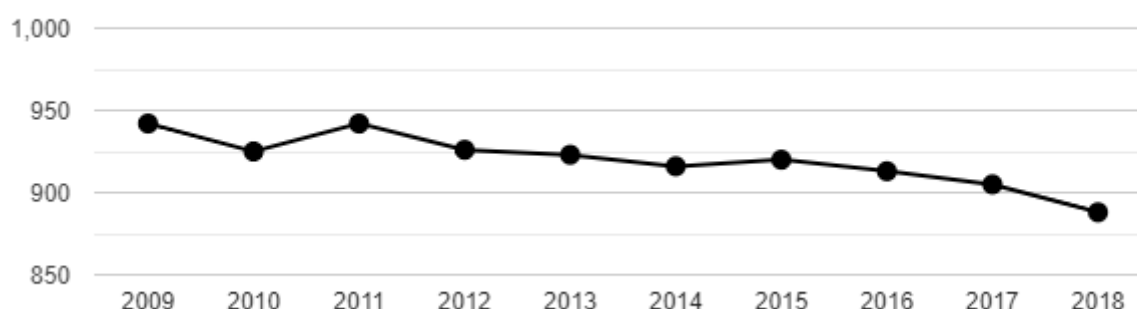
Zdroj: ČSÚ

Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel obce Vilémov od roku 1910 (grafické znázornění)

Zdroj: ČSÚ

Vývoj počtu obyvatel obce Vilémov v letech 2003 - 2018

Přirozený přírůstek/úbytek, migrační saldo

Rok	Číslo obce	Název obce	Vznik	Stav 1.1.	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Územní změna 1	Stav 31.12.
1971	562947	Vilémov	-	790	15	4	99	31	11	68	79	-	869
1972	562947	Vilémov	-	869	32	10	24	48	22	-24	-2	-	867
1973	562947	Vilémov	-	867	27	11	37	21	16	16	32	-	899
1974	562947	Vilémov	-	899	30	10	33	59	20	-26	-6	-	893
1975	562947	Vilémov	-	893	23	10	23	44	13	-21	-8	-	885
1976	562947	Vilémov	-	885	20	8	28	36	12	-8	4	-	889
1977	562947	Vilémov	-	889	16	8	38	35	8	3	11	-	900
1978	562947	Vilémov	-	900	15	5	19	38	10	-19	-9	-	891
1979	562947	Vilémov	-	891	18	8	32	40	10	-8	2	-	893
1980	562947	Vilémov	-	893	16	7	21	31	9	-10	-1	-	892
1981	562947	Vilémov	-	944	16	4	85	37	12	48	60	-	1 004
1982	562947	Vilémov	-	1 004	23	5	25	41	18	-16	2	-	1 006
1983	562947	Vilémov	-	1 006	11	4	44	34	7	10	17	-	1 023
1984	562947	Vilémov	-	1 023	17	9	27	37	8	-10	-2	-	1 021
1985	562947	Vilémov	-	1 021	16	12	29	42	4	-13	-9	-	1 012
1986	562947	Vilémov	-	1 012	16	14	43	28	2	15	17	-	1 029
1987	562947	Vilémov	-	1 029	13	8	25	29	5	-4	1	-	1 030
1988	562947	Vilémov	-	1 030	15	13	22	50	2	-28	-26	-	1 004
1989	562947	Vilémov	-	1 004	16	9	19	17	7	2	9	-	1 013
1990	562947	Vilémov	-	1 013	11	7	24	31	4	-7	-3	-	1 010
1991	562947	Vilémov	-	1 007	13	8	34	32	5	2	7	-	1 014
1992	562947	Vilémov	-	1 014	7	5	37	28	2	9	11	-	1 025
1993	562947	Vilémov	-	1 025	12	9	57	52	3	5	8	-	1 033
1994	562947	Vilémov	-	1 033	12	15	32	22	-3	10	7	-	1 040
1995	562947	Vilémov	-	1 040	14	10	32	18	4	14	18	-	1 058
1996	562947	Vilémov	-	1 058	19	7	27	34	12	-7	5	-	1 063
1997	562947	Vilémov	-	1 063	15	11	40	26	4	14	18	-	1 081
1998	562947	Vilémov	-	1 081	9	6	20	49	3	-29	-26	-	1 055
1999	562947	Vilémov	-	1 055	7	7	35	45	-	-10	-10	-	1 045
2000	562947	Vilémov	-	1 045	9	15	26	27	-6	-1	-7	-	1 038
2001	562947	Vilémov	-	1 031	8	13	26	37	-5	-11	-16	-	1 015
2002	562947	Vilémov	-	1 015	9	9	36	28	-	8	8	-	1 023
2003	562947	Vilémov	-	1 023	8	11	22	34	-3	-12	-15	-	1 008
2004	562947	Vilémov	-	1 008	5	8	34	24	-3	10	7	-	1 015
2005	562947	Vilémov	-	1 015	7	14	34	37	-7	-3	-10	-	1 005
2006	562947	Vilémov	-	1 005	6	15	30	41	-9	-11	-20	-	985
2007	562947	Vilémov	-	985	7	8	30	51	-1	-21	-22	-	963
2008	562947	Vilémov	-	963	11	3	19	33	8	-14	-6	-	957
2009	562947	Vilémov	-	957	8	12	31	42	-4	-11	-15	-	942
2010	562947	Vilémov	-	942	8	12	24	37	-4	-13	-17	-	925
2011	562947	Vilémov	-	914	10	4	50	28	6	22	28	-	942
2012	562947	Vilémov	-	942	10	8	31	49	2	-18	-16	-	926
2013	562947	Vilémov	-	926	4	9	30	28	-5	2	-3	-	923
2014	562947	Vilémov	-	923	5	14	29	27	-9	2	-7	-	916
2015	562947	Vilémov	-	916	10	16	35	25	-6	10	4	-	920
2016	562947	Vilémov	-	920	9	6	20	30	3	-10	-7	-	913
2017	562947	Vilémov	-	913	7	12	21	24	-5	-3	-8	-	905
2018	562947	Vilémov	-	905	6	19	27	31	-13	-4	-17	-	888
2019	562947	Vilémov	-	888	12	6	30	30	6	-	6	-	894

Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Uvedený graf se vztahuje k datu ukončení posledního sčítání lidu, domů a bytů, tedy k 26.3.2011. Z grafu vyplývá, že k uvedenému datu převažovali v obci obyvatelé se středním vzděláním bez maturity 44,6 % z celkového počtu obyvatel starších 15-ti let. Další nejpočetnější skupinou pak byli obyvatelé se základním vzděláním včetně neukončeného - celkem 26,1% z celkového počtu obyvatel starších 15-ti let. Celkem obyvatel z vysokoškolským vzděláním je 3,8 %.

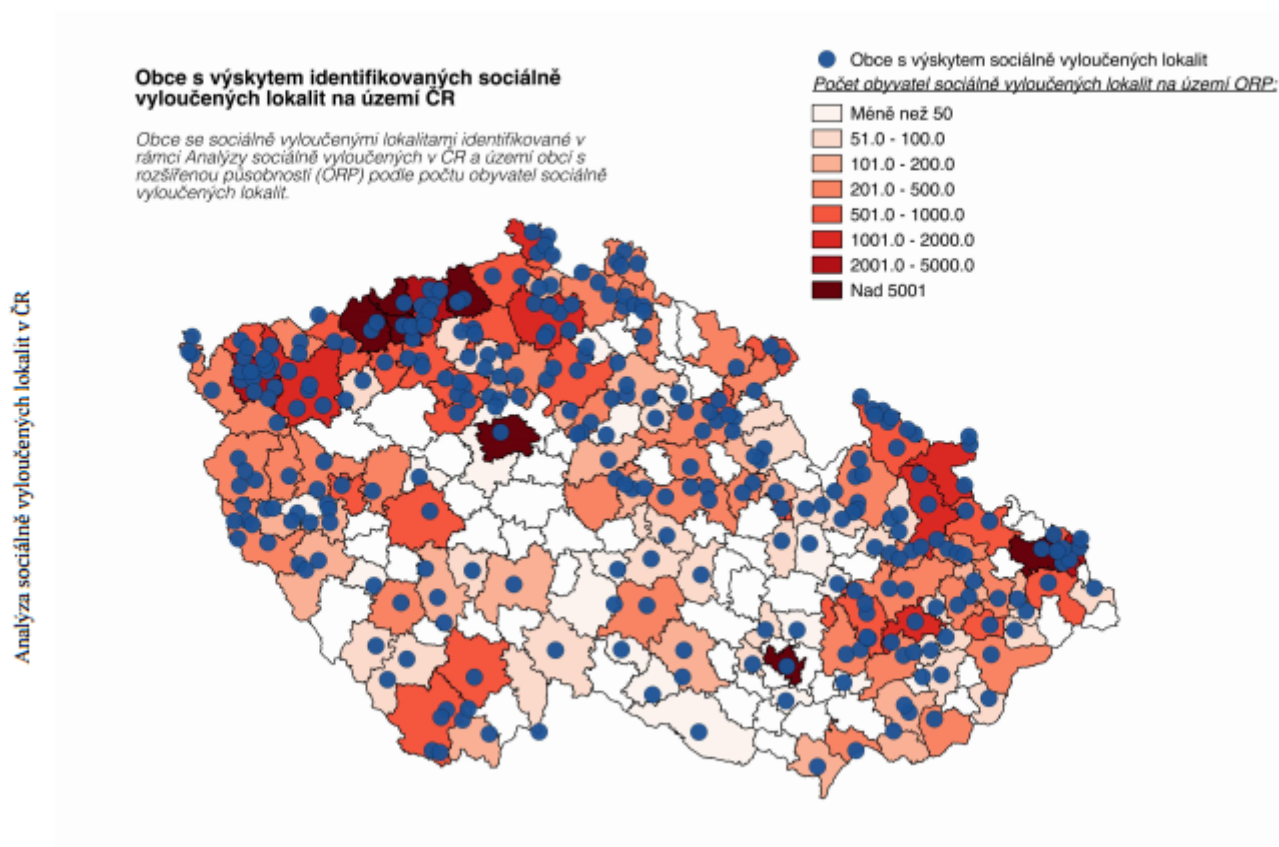
Vzdělanostní struktura obyvatel obce Vilémov v roce 2011

Zdroj: ČSÚ

Sociálně vyloučené lokality

Následující mapa České republiky detailně ukazuje výskyt sociálně vyloučených lokalit v rámci území obcí s rozšířenou působností (ORP) dle počtu obyvatel sociálně vyloučených lokalit na příslušném území ORP. Obec Lipová spadá do ORP Rumburk. Z uvedené mapy je patrné, že ORP Rumburk patří mezi území s výskytem identifikovaných sociálně vyloučených lokalit.

Zdroj: Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR

Spolky v obci (činnost, počet členů, podíl členů do 18 let) a práce s mládeží

Leteckomodelářský klub LMK Vilémov, Leteckomodelářský klub ve Vilémově funguje nepřetržitě od roku 1983. Za tu dobu prošly jeho řadami desítky chlapců, ale také dívek z Vilémova a blízkého okolí. Dnes patří LMK Vilémov mezi několik posledních modelářských klubů Ústeckého kraje, ve kterém se věnují práci s dětmi. Modeláři mají k dispozici prostornou a dobře vybavenou dílnu, ve které je pět zkušených vedoucích připravených předat svým svěřencům dlouholeté znalosti z oboru leteckého modelářství.

SK STAP TRATEC Vilémov, Fotbalový klub

Akce pořádané v obci

Vilémovský masopust, Vilémovský oktáv ke cti Panny Marie, SLAVNOSTNÍ POUTNÍ MŠE SVATÁ K NANEBEVZETÍ PANNY MARIE, Vilémovská pouť, Dětský sportovní den, Dětský maskarní karneval, Halloween, Pálení čarodějnic, Pohádkový les.

Informování občanů o dění v obci:

Vilémovské noviny (měsíčník), Webové stránky obce (<http://www.vilemov.cz/>), Obecní vývěsky,

Zdroj: web obce

3. Hospodářství

Ekonomická situace

Komerční služby jsou v obci převážně zaměřeny na místní obyvatelstvo a dojíždějící zaměstnance. Ve středu obce podél hlavní silnice se nachází několik obchodů zaměřených na potraviny. Z níže uvedené tabulky je patrný vliv dvou největších zaměstnavatelů (průmysl a stavebnictví), kteří vytvářejí inverzní hodnoty zaměstnanosti podle odvětví od standardu území.

Struktura zaměstnanosti v obci Vilémov podle odvětví v roce 2011 (%)

	Zemědělství a lesnictví	Průmysl a stavebnictví	Služby
Vilémov	1,10%	58,24%	38,19%
RUMBURK	1,65%	37,92%	49,25%
Ústecký kraj	1,84%	33,98%	50,46%
ČR	2,74%	32,23%	53,87%

Zdroj: ČSÚ

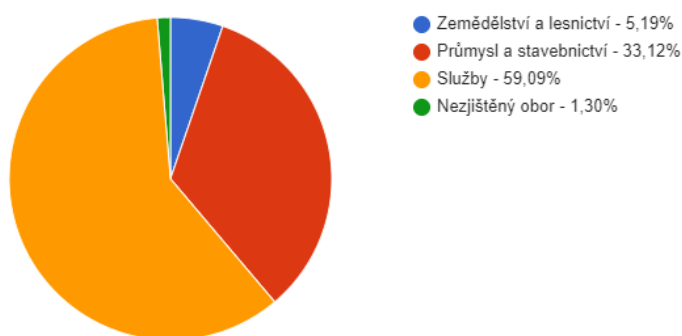
V obci bylo k 31. 12. 2019 evidováno 150 ekonomických subjektů, pouze 74 je však k tomuto datu ekonomicky aktivní. Z celkového počtu ekonomických subjektů jsou nejvýznamnějšími zaměstnavateli dva podniky a to firma Stap a.s., a firma Siops s.r.o., tyto firmy zaměstnávají celkem 321 osob (Stap a.s. - 284 zaměstnanců k roku 2019 a Siops s.r.o. - 37 zaměstnanců k roku 2019).

Struktura podnikatelských subjektů podle velikosti v obci Vilémov v roce 2018

Počet zaměstnanců	Kategorie	Absolutně	Relativně (%)
do 10	mikropodniky	9	34,42%
10-49	malé podniky	4	2,60%
50-249	střední podniky	0	0,00%
250 a více	velké podniky	1	-
nezjištěno	-	96	62,34%

Zdroj: ČSÚ

Struktura podnikatelských subjektů podle odvětví v obci Vilémov v roce 2018

Zdroj: ČSÚ

V rámci struktury podnikatelských subjektů podle odvětví převažují výrazně služby nad ostatními činnostmi. Druhým odvětvím je průmysl a stavebnictví. Dohromady pak tyto dvě odvětví obsáhnou 92,21 % veškerých činností. Dalším ukazatelem aktivit v obci je rozdělení subjektů dle ekonomických činností. Z níže uvedené tabulky vyplývá, že v obci převažuje již zmíněná převaha výroby průmyslové a stavební nad dalšími aktivitami.

Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti 2019		
	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	150	74
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	8	3
B-E Průmysl celkem	22	12
F Stavebnictví	28	17
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	25	8
H Doprava a skladování	6	4
I Ubytování, stravování a pohostinství	19	7
J Informační a komunikační	3	2
K Peněžnictví a pojišťovnictví	-	-
L Činnosti v oblasti nemovitostí	-	-
M Profesní, vědecké a technické činnosti	9	5
N Administrativní a podpůrné činnosti	2	1
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	2	1
P Vzdělávání	1	1
Q Zdravotní a sociální péče	2	2
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	4	2
S Ostatní činnosti	18	8
X nezařazeno	-	-

Zdroj: ČSÚ

Zásadním a klíčovým zaměstnavatelem v obci je již zmíněná firma Stap a.s., která zaměstnávala v roce 2019 - 284 zaměstnanců. Patří mezi největší evropské výrobce elastických, neelastických stuhářských výrobků a zdrhovadel. Její výrobky se uplatní v automobilovém, elektrotechnickém, stavebním, oděvním a obuvnickém průmyslu, dále ve zdravotnictví a pro velkoobchody textilní galanterie.

Dalším klíčovým aktérem je firma Siops s.r.o, se svými více jak 30 zaměstnanci je druhým největším zaměstnavatelem v obci. Svou činnost zaměřuje do stavební a truhlářské výroby.

Rozvojovým faktorem pro ekonomiku je dostatečný prostor k podnikání. V současné době je platný územní plán obce, který navazuje na platný územní plán z roku 2010. Včetně schválené Územní studie pro lokalitu Z1 - 7, a lokalitu Z1 - 6a. Dne 13.10.2020 dále proběhlo veřejné projednání upraveného a posouzeného návrhu Územního plánu Vilémov, navazujícího na již schválené změny.

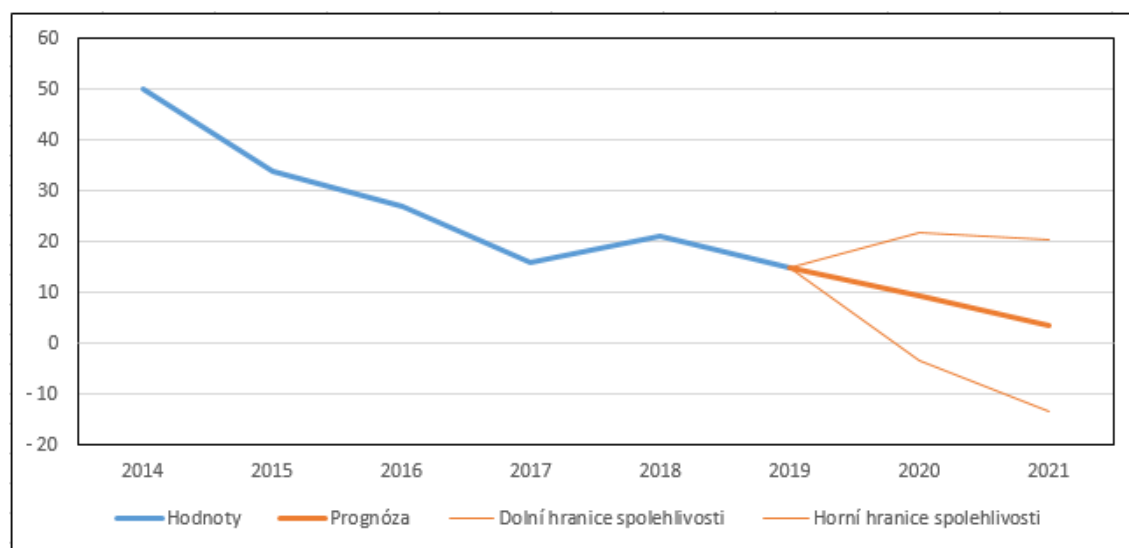
Trh práce

Míra nezaměstnanosti na konci roku 2019 dosahovala 2,65 %. Z tabulky a grafu je zřejmá souvislá tendence snižování míry nezaměstnanosti od roku 2014, kdy bylo ve Vilémově evidováno 49 nezaměstnaných k 15 osobám v roce 2019. V rámci této statistiky je potřeba zohlednit změnu

počítání nezaměstnaných v roce 2014.

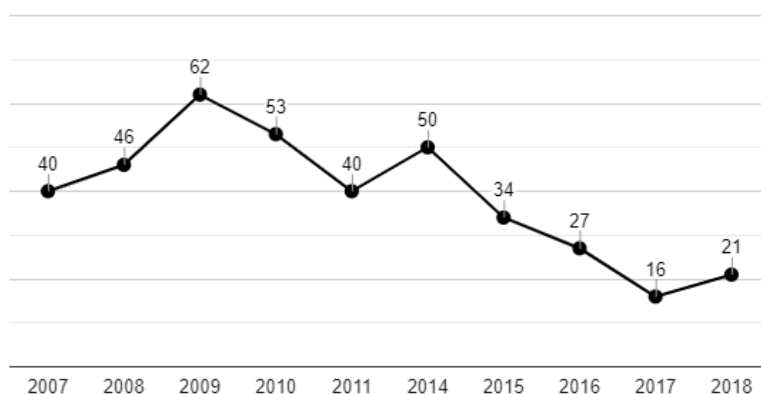
Vilémov (okres Děčín)	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce		Podíl nezaměstnaných osob (%)		
	celkem	dosažitelní	celkem	muži	ženy
2019	15	15	2,65	3,13	2,17
2018	21	19	3,24	4,32	2,16
2017	16	16	2,69	3,63	1,75
2016	27	27	4,38	5,76	3,00
2015	34	34	5,30	5,54	5,06
2014	50	49	7,59	7,66	7,52

Zdroj: ČSÚ

Zdroj: vlastní výpočet

Vývoj počtu nezaměstnaných osob

Zdroj: ČSÚ

Z dlouhodobějšího hlediska od roku 2009, kdy v obci bylo nejvíce nezaměstnaných - 62, dochází k poklesu nezaměstnanosti v obci. Do toho je však nutné zahrnout neustále zvyšující se věk obyvatelstva, snižování počtu obyvatel a případně jiné faktory, které toto ovlivňují.

4. Infrastruktura

Obec Vilémov je členem DSO Sever a také SPRŠ (Sdružení pro rozvoj Šluknovska), v kterém jsou všechny obce Šluknovského výběžku a tvoří ho Dobrovolný svazek obcí Sever a Tolštejn. Obce společně řeší problematiku dopravy, zdravotnictví, vzdělávání, sociální problematiku, ale také problémy s kriminalitou a drogovou problematiku. V případě potřeb si na svá jednání zvou zástupce Vlády, poslance, senátory, krajské představitele, policie ČR, ale i vedoucí jednotlivých odborů ORP Rumburk a Varnsdorf. Obce spolupracují s MAS Šluknovsko při zajišťování meziobecní spolupráce a při čerpání finančních prostředků pro zemědělce, podnikatele, neziskové organizace, ale i pro obce.

Technická infrastruktura

V obci je zaveden vodovod i kanalizace. Všechny návrhové lokality v územním plánu k rozvoji je možné připojit na stávající technickou infrastrukturu. Pokud to není možné je stavebník povinen zajistit vlastní zásobování pitnou vodou a likvidaci odpadních vod. V obci se nacházejí dvě ČOV. Jedna pro potřeby obce a druhá pro čištění odpadní vod firmy Stap a.s., města Velký Šenov a obce Lipová. Obec je také plynofikována.

Odvoz a likvidace komunálního odpadu je zajištěn dodavatelsky svozovou firmou v návaznosti na známkový systém (prodej známek na popelnice). Služba je poskytována majitelům nemovitostí na základě smlouvy uzavřené s obcí jako prostředníkem (kde si obyvatelé mohou zvolit vhodnou velikost popelnice a četnost jejího vývozu dle svých potřeb). Pravidelně jsou vyváženy také nádoby pro sběr tříděného odpadu (sklo, papír a pet lahve), nádoby jsou umístěny ve středu obce. Nebezpečné složky komunálního odpadu jsou dvakrát ročně sváženy z určených míst předem vyhlášených.

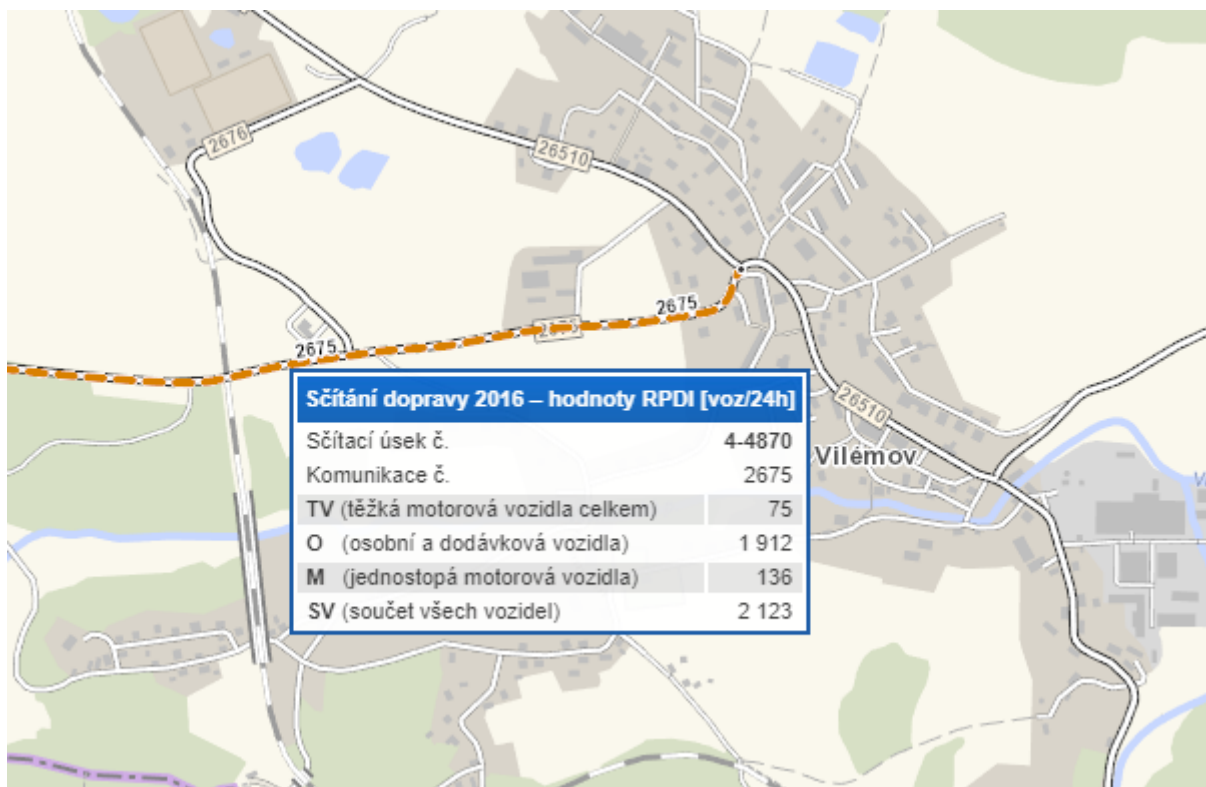
Dopravní infrastruktura - Silniční doprava

Hlavní komunikací, která protíná obec je silnice III. třídy č. 26510 ve směru od Mikulášovic na Lobendavu. Ta se ve Vilémově kříží nejprve s komunikací III. třídy č. 26518 ve směru na Velký Šenov a posléze s komunikací III. třídy č. 2675 ve směru na Dolní Poustevnu.

Zdroj: mapy.cz

Hlavní komunikace procházející obcí byla v roce 2015 opravena. Pokud se nejedná o místní komunikace, jsou tyto cesty v majetku společnosti Správa údržby silnic Ústeckého kraje. Opakované sčítání dopravy proběhlo na úseku 2675 ve směru na Dolní Poustevnu v roce 2016. Celkové denní zatížení vozidel bylo 2123 vozidel za den (2010 - 2452 vozidel za den) - z toho 136 jednostopých, 1912 osobních a dodávkových a 75 těžkých motorových vozidel.

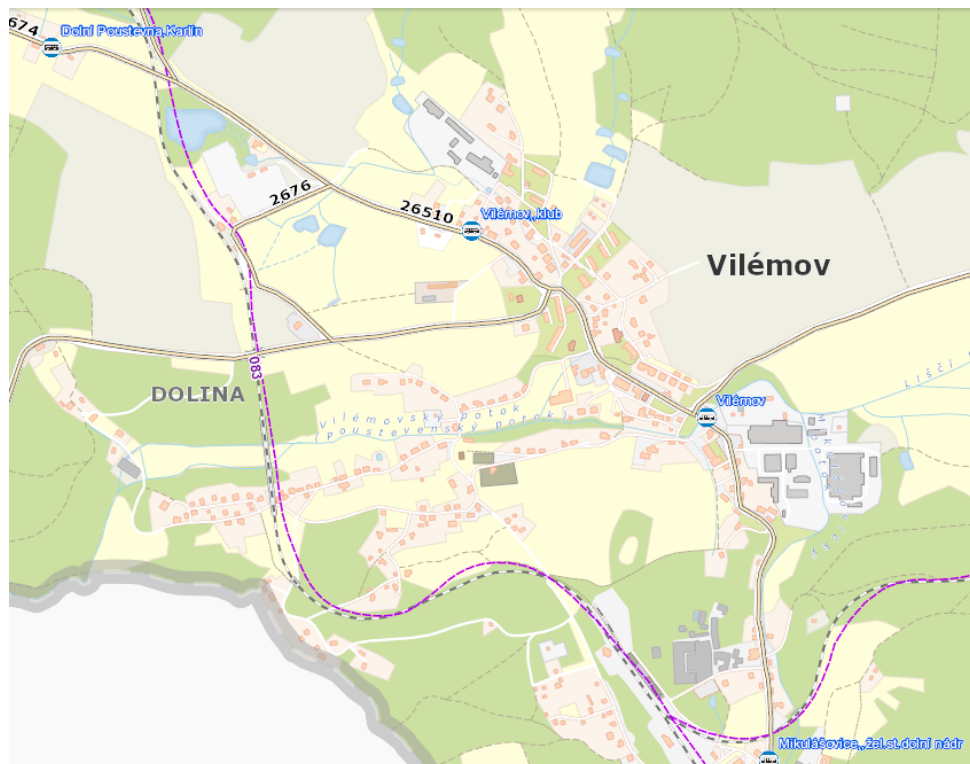

V dotčené lokalitě se za období posledních 5 let stalo celkem 21 dopravních nehod, z nichž 4 byly s následky na zdraví. 1 osoba byla těžce zraněna a 3 osoby byly zraněny lehce. Podle druhu nehody

jednoznačně převládá srážka s jiným vozidlem. Nejčastější příčina dopravních nehod je nevěnování se řízení vozidla. Z celkového počtu 21 nehod jich bylo 20 zaviněno řidičem vozidla. Výsledky nehodovosti byly ověřeny z centrálního registru Přehled nehod v silničním provozu zpracovaném Centrem dopravního výzkumu v.v.i.

Autobusová doprava - dopravní obslužnost

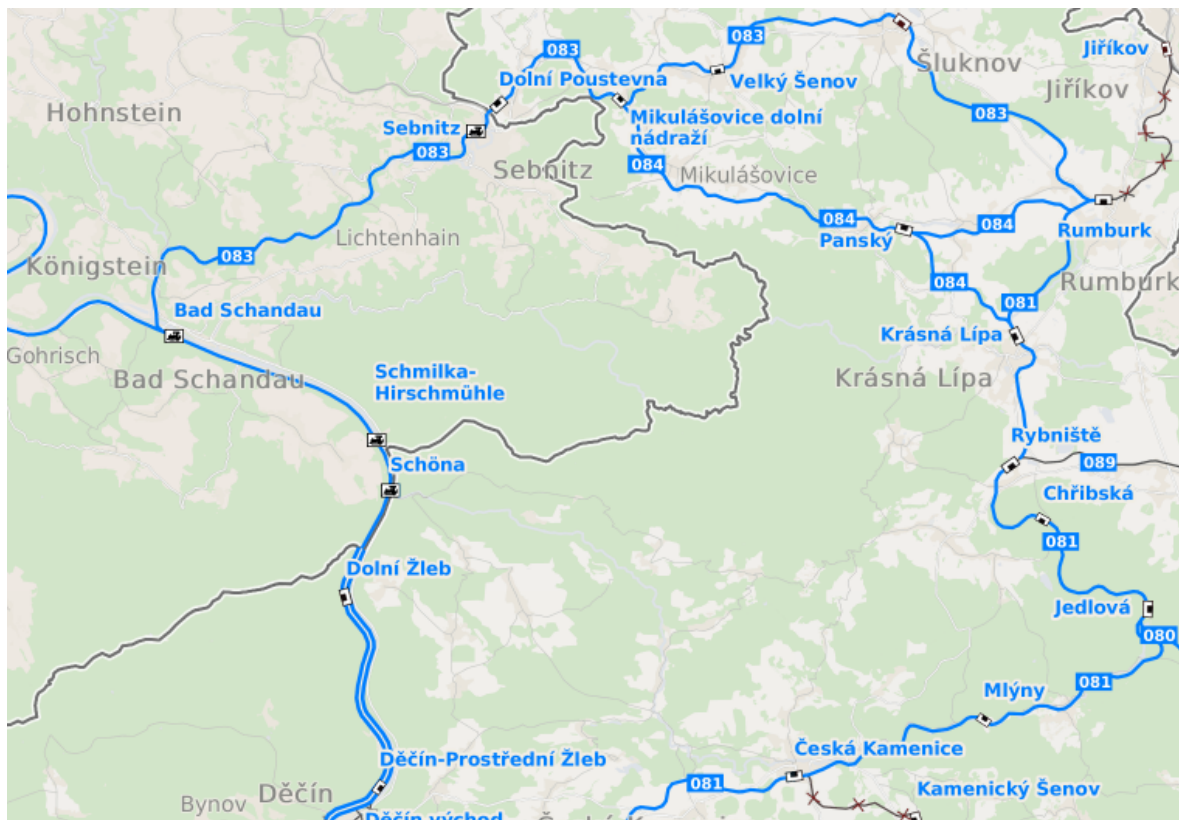
Dopravní obslužnost zajišťuje a objednává v obci Ústecký kraj (odbor dopravy). Obcí prochází dvě autobusové linky: číslo 409 a 408. Linka 409 vede z Varnsdorfu přes Rumburk do Mikulášovic a do Dolní Poustevny a zpět. Linka 408 vede ze Šluknova přes Velký Šenov, Vilémov do Mikulášovic a zpět. Ve Vilémově jsou dvě autobusové zastávky.

Zdroj: mapy.cz

Železniční doprava

Obec Vilémov leží na trati č. 083, která vede z Rumburka přes Šluknov a Mikulášovice do Dolní Poustevny, odkud pokračuje na německé straně přes Sebnitz a Bad Schandau do Děčína. Velice atraktivní je především pasáž na německé straně ze Sebnitz do Bad Schandau, které vede podél toku Sebnice a projíždí soustavou sedmi tunelů a je známa pod označením Dráha Sebnického údolí. Nádražní budova na zastávce Vilémov byla v roce 2015 zbourána a nahrazena betonovou otevřenou zastávkou.

Zdroj: mapy. cz

Z okruhování železniční dopravy z Vilémova do Dolní Poustevny, dále přes Německo, Děčín, Krásnou Lípu, Rumburk, Šluknov zpět do Vilémova, má výrazný dopad do potenciálu v cestovním ruchu.

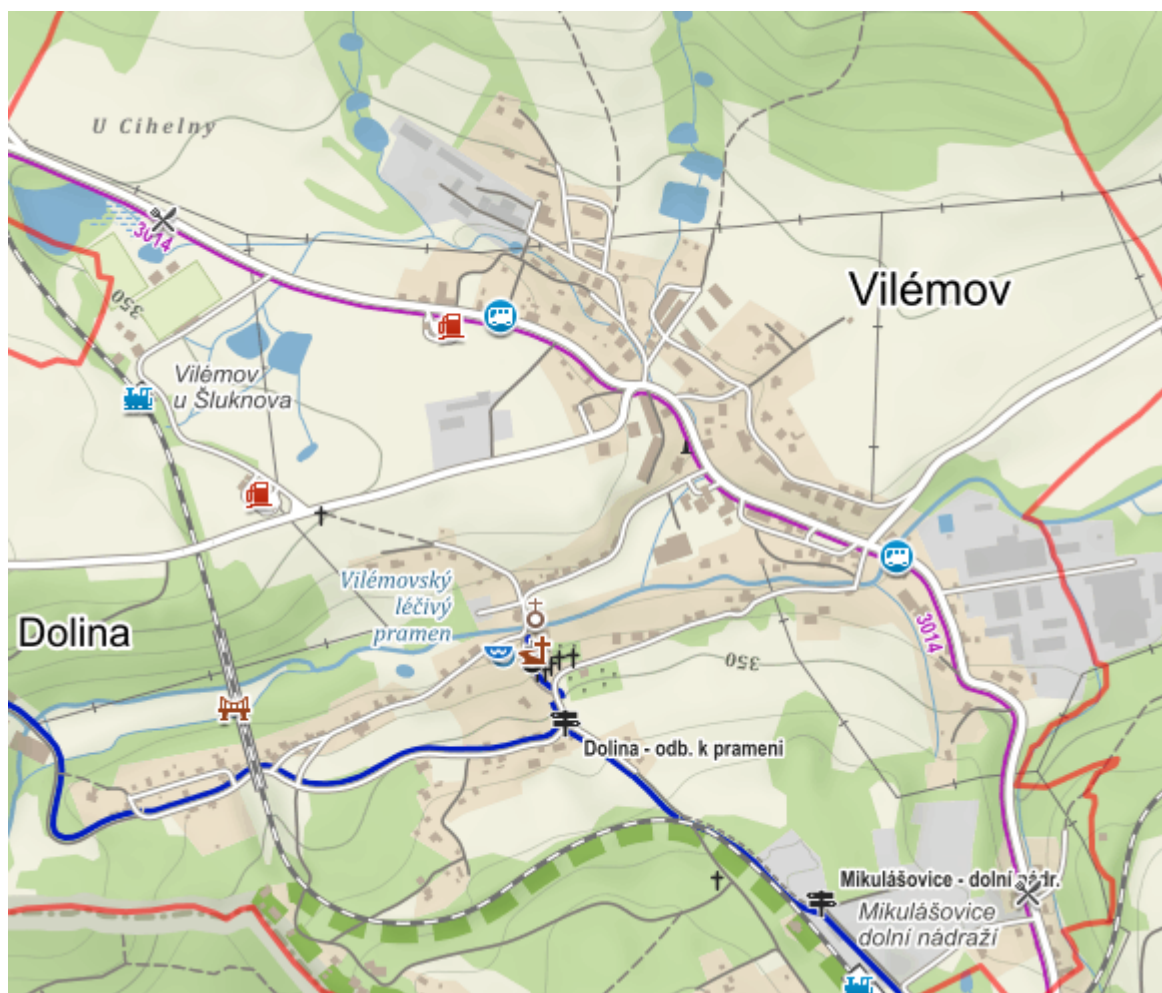
Atraktivita cestovního ruchu

Obec Vilémov nemá ve svém území žádnou památku národního významu, či světového dědictví. Jsou zde však čtyři památky kulturního významu. Nejznámější je kostel Zvěstování panny Marie a sochy sv. Josefa a sv. Anny před kostelem.

	31149/5-4075	objekt	dům	Ústecký kraj, okres Děčín, Vilémov, Vilémov, č.p. 71
	12333/5-5483	objekt	dům	Ústecký kraj, okres Děčín, Vilémov, Vilémov, č.p. 39
	14619/5-4074	areál	kostel Zvěstování Panny Marie	Ústecký kraj, okres Děčín, Vilémov, Vilémov
	41340/5-4076	soubor	soubor 2 soch	Ústecký kraj, okres Děčín, Vilémov, Vilémov

Zdroj: NPÚ

Vzhledem k nízké atraktivitě území, zde není dostatečně vybudovaná turistická infrastruktura. Dle statistických údajů poskytuje aktivně službu v ubytování, stravování a pohostinství 7 subjektů z 19 hlášených. Převážně se však jedná o činnosti v oblasti pohostinství a vazbě na hraniční přechod v blízké Dolní Poustevně. Standardní zařízení poskytující ubytování hotelového typu tu chybí. Statisticky není vykazováno ani jedno ubytovací lůžko ubytovacího zařízení. Změna územního plánu v roce 2010 zrušila také prostor (Z1 – 13) pro vybudování autokempinku. Obcí prochází jediná cyklotrasa č. 3014, která však vede po hlavní komunikaci z Dolní Poustevny do Mikulášovic. Po okraji obce (skrz místní část Dolina) vede jediná turisticky značená trasa (modrá) ke kostelu a studánce (s „léčivým pramenem“).

Zdroj: mapy.cz

5. Vybavenost obce

Bydlení

Dle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů ze dne 26. 3. 2011 se v obci nachází celkem 215 domů, z toho 168 obydlených. Celkem 131 domů (tj. 60,93 %) k celkovému počtu domů je rodinných. Celkový počet bytových domácností je 360. Obec vlastní 11 obydlených domů, z toho 3 rodinného typu. V těchto domech je ubytováno 100 osob, což je 11,45 % z celkového počtu osob. Podíl obecních obydlených domů k celkovému počtu v obci je 6,54 %. V ČR je tento podíl 3,89 %. Je zřejmé, že obec má tedy o 68,12 % více obydlených domů, než je průměr v ČR. V obci je celkem 32 domů užívaných k rekreaci. Právní důvod užívání bytů je převážně nájemní/družstevní oproti osobnímu vlastnictví (56,38% x 43,62%).

Domy	Domy celkem	z toho		Počet osob	
		rodinné domy	bytové domy	celkem	z toho v rodinných domech
Domy celkem	215	177	35	873	390
obydlené domy	168	131	35	873	390
z počtu domů vlastnictví:					
fyzická osoba	132	124	8	433	369
obec, stát	11	3	8	100	5
bytové družstvo	14	-	14	255	-
spoluvlastnictví vlastníků bytů	1	1	-	4	4
z počtu domů technické vybavení domů:					
přípoj na kanalizační síť	67	42	24	529	133
vodovod	162	126	35	863	381
plyn	72	49	23	543	155
ústřední topení	138	113	25	735	352
neobydlené domy s byty	47	46	-	x	x
z toho:					
využívané k rekreaci	32	32	-	x	x
přestavba domu	1	1	-	x	x
nezpůsobilé k bydlení	2	2	-	x	x
neobydlená ubytovací zařízení bez bytů	-	x	x	x	x
počet bytů v neobydlených domech	47	46	-	x	x

Vývoj bytové výstavby v obci Vilémov v období 2009 - 2018

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet dokončených bytů	2	0	0	1	0	1	0	1	0	0
Počet dokončených bytů v přepočtu na 1000 obyvatel v kraji	1,30	1,31	1,50	1,54	1,13	0,90	0,99	0,95	1,23	1,39
Počet dokončených bytů v přepočtu na 1000 obyvatel v ČR	3,68	3,48	2,76	2,75	2,40	2,27	2,38	2,58	2,69	3,18

Zdroj: ČSÚ

V porovnání s celkovou výstavbou bytů v obci (0,5 bytu/rok), lze konstatovat malý zájem o výstavbu s připravovanými záměry obce. V rámci sociálního bydlení vlastní obec jeden dům k sociálnímu bydlení (DPS Vilémov).

Dle statistik je v obci jedno zdravotnické zařízení - ordinace praktického lékaře. Ostatní péče je poskytována v okolních obcích či městech. Specializovaná či akutní péče byla poskytována do roku 2019 pak převážně v obci s rozšířenou působností Rumburk či v krajské zdravotní nemocnici v Děčíně.

Zdravotnická zařízení v obci Vilémov v roce 2018

Počet ordinací praktického lékaře	1
Počet ordinací praktického lékaře pro děti a dorost	
Počet ordinací stomatologa	
Počet ordinací gynekologa	
Počet ordinací specialisty	
Počet nemocnic	
Počet lůžek v nemocnicích	
Počet lékáren	

Zdroj: ČSÚ

Školství a vzdělávání

V obci Vilémov je zřízen I. stupeň základní školy a mateřská škola. Základní škola je vesnická malotřídní škola. Základní škola je čtyřtřídní, s pěti ročníky I. stupně základní školy. Druhý stupeň mohou žáci absolvovat v přilehlých spádových školách v Mikulášovicích nebo ve Velkém Šenově.

Sociální péče

Poskytování sociální péče a její potřebnost je pro rok 2019 – 2023 popsána v dokumentu „Komunitní plán sociálních služeb na Šluknovsku pro období 2019 – 2023“. Do tohoto dokumentu je zahrnuto i správní území obce Vilémov. Obec provozuje Dům s pečovatelskou službou (DPS Vilémov). Tento dům je dům zvláštního určení s chráněnými byty a není pobytovým ani zdravotnickým zařízením. Statisticky není toto zařízení vedeno mezi zařízeními sociální péče v ORP Rumburk.

Kultura

Obec neprovozuje žádné kulturní zařízení. Převážná část kulturních akcí je pořádána ve venkovním prostoru. Mezi největší akce patří třídní pořádání Vilémovské poutě. Tato akce sahá hluboko do historie a patří mezi největší regionální akce. Dalšími aktivitami je např. pořádání Vilémovského masopustu, Drakiády, Rozsvícení vánočního stromu a dalších akcí dle kulturního kalendáře. Pro vnitřní aktivity jsou nejčastěji využívány prostory úřadu, školy či kostela.

Sport a volnočasové aktivity

Podmínky pro sportovní vyžití nabízí v zásadě dvě zařízení v majetku obce. Sportovní hala a fotbalový stadion. Sportovní hala má multifunkční charakter (tenis, volejbal, fotbal, košíková a další hry). Je využívána i k dalším aktivitám sportovního charakteru (tanec, cvičení a jiné). Mezi nejvýznamnější sportovní (kulturní) aktivity patří účast sportovního klubu SK Tratec Vilémov v krajském přeboru. Nevýhodou je uzavření tohoto areálu pro veřejnost. Významnou absencí sportovního zařízení je pak koupaliště. Současné využívání vodní nádrže ke koupání nenaplňuje parametry zařízení k dané aktivitě a nejbližší plavecké bazény se nacházejí ve městech Rumburk a Varnsdorf. V obci dále chybí i dětské hřiště, které by umožnilo vyžití dětí v obci.

6. Životní prostředí

Stav životního prostředí

Půdní fond, členění, kvalita, míra ohrožení erozí

Převažujícím půdním typem je kambizem kyselá - Ka. Tyto půdy se vytvářejí hlavně ve svažitých podmínkách pahorkatin, vrchovin a hornatin, v menší míře (syhké substráty) v rovinatém reliéfu. Vznik těchto půd z tak pestrého spektra substrátů podmiňuje jejich velkou rozmanitost z hlediska trofismu, zrnitosti a skeletovitosti, při uplatnění více či méně výrazného profilového zvrstvení zrnitosti, skeletovitosti, jakož i chemických (biogenní prvky, stopové potenciálně rizikové prvky) a fyzikálních vlastností (ulehlost bazálního souvrství, ovlivňující laterální pohyb vody v krajině). V hlavním souvrství dochází obecně k posunu zrnitostního složení do střední kategorie v relaci k bazálnímu souvrství, k čemuž přispívá i jejich obohacení prachem. Většina zemědělského půdního fondu není erozně ohrožena. Jedinou výjimkou pozemek naproti čerpací stanici ve směru Dolní Poustevna, který je silně ohrožen. Jedná se jižní část pozemku p.č. 72/1 v k.ú. Vilémov u Šluknova.

Pozemkové úpravy

Pozemkové úpravy v katastru obce provedeny nebyly, ani se pro rok 2016 neuvažuje s jejich zahájením. Státní pozemkový úřad nemá koncepční materiál, ze kterého by bylo patrné, zda se s nimi počítá alespoň výhledově. Nicméně, v souladu s platnou legislativou, pokud bude podán podnět od skupiny osob vlastnící více jak 50 % půdy v katastru obce, musí být zahájeny práce na pozemkových úpravách.

Obec Vilémov svou hustotou zalidnění se 218,05 obyv./km² patří mezi více zalidněné obce. Oproti hustotě zalidnění za

Ústecký kraj 151,6 obyvatel/km² je vyšší o 66,45 obyvatel na km². Ani tato vyšší zalidněnost se neodráží v kvalitě ovzduší v obci a přilehlém okolí. V obci nedochází k překračování 24 hodinových imisních limitů pro SO₂. Hodnoty budou však nějakým způsobem dopočítávány (extrapolovány) neboť současně platí, že na území obce není umístěno zařízení pro sledování kvality ovzduší:

Benzen do 0,002 µg.m⁻³

NO₂ do 5 µg.m⁻³

PM 10 do 0,05 µg.m⁻³

PM 25 do 0,05 µg.m⁻³

SO₂ do 0,5 µg.m⁻³

Míra ohrožení hlukem, protihluková opatření

Pro obec nejsou dostupná data o hlukové zátěži. Nicméně k největším zdrojům hlukové zátěže v obci patří objekt STAP a.s., který je předním evropským výrobcem stuhařských výrobků a stuh, dalším zdrojem je silnice III. třídy č. 26510, která prochází středem obcí a je spojnici mezi Velkým Šenovem a Dolní Poustevnou.

Významné zdroje znečištění

V obci nejsou překračovány imisní limity, nicméně za lokálně významné zdroje znečištění lze opět označit objekt STAP a.s., silnici III. třídy č. 26510 a ČOV. Dalším typickým zdrojem znečištění období během topné sezóny jsou domácí topeniště.

Brownfieldy, lokality s ekologickými zátěžemi

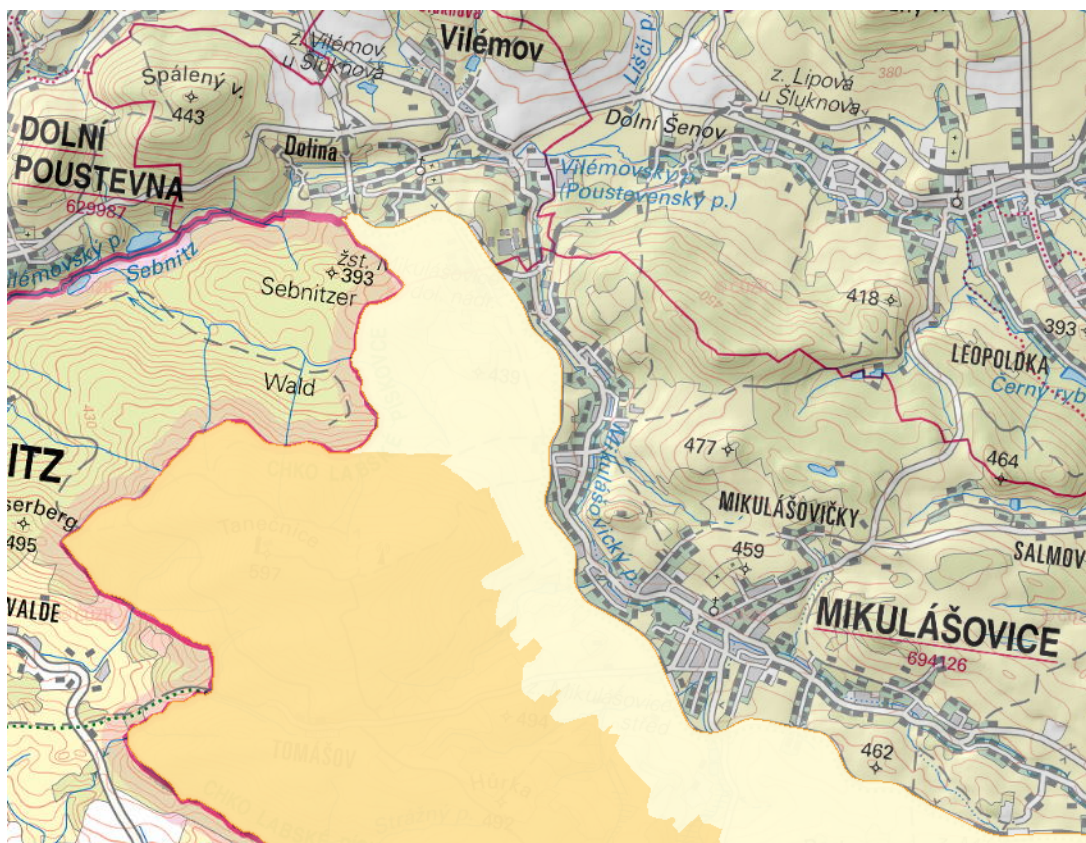
Koncepční materiál Analýza potřeb revitalizace území Ústeckého kraje uvádí pro Vilémov u Šluknova jedinou lokalitu, a sice MIKOV II. Vilémov s ukončenou kovovýrobou čítající 13 objektů, mixem

veřejného a soukromého vlastnictví. Náklady na rekultivaci nejsou v dokumentu vyčísleny. Celková rozloha areálu je 5,3 ha, z toho cca 1,25 představují zastavěné plochy.

Studie „Brownfields na území MAS Šluknovsko“ z roku 2013 (zpracovatel Mgr. Filip Mágr) uvádí pro Vilémov u Šluknov další lokalitu, a sice bývalou slepičárnu o zastavěné ploše 3556 m², která je v soukromém vlastnictví a nachází se v západní části katastru v místě Dolina. Mapová vrstva na www.geoportal.gov.cz uvádí pro katastr Vilémova u Šluknova celkem 3 plochy se starou zátěží území a kontaminovaných ploch. Jedná se o lokality s označením Skládka TKO Vilémov, Mikov s.p. – závod 12 a ELCAR (bývalý závod Mikov 11).

Ochrana životního prostředí

Obec Vilémov leží na hranici CHKO Labské Pískovce, do které zahuje svým jižním okrajem. To samé lze říci o Ptačí oblasti Labské pískovce, která je součástí sítě NATURA 2000.

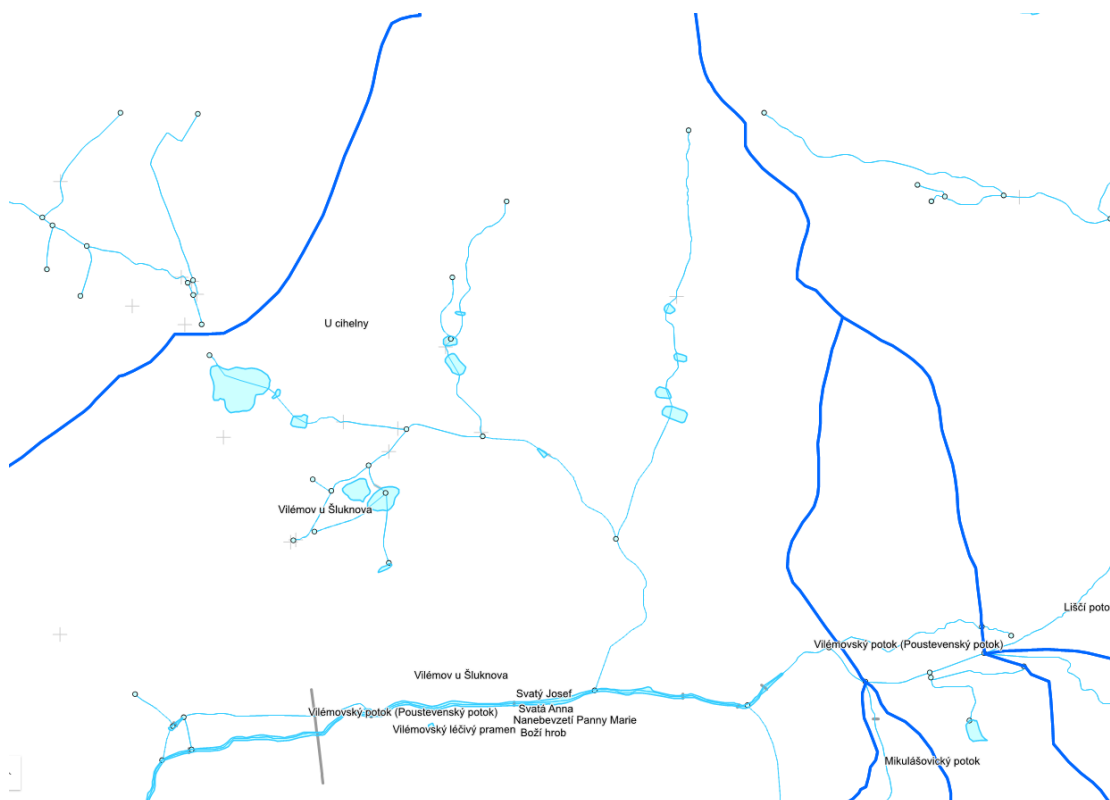
Zdroj: geoportal.cz

Na území obce se nenachází žádné maloplošné chráněné území ani žádný památný strom. Naopak obcí prochází významný prvek ÚSES - nadregionální biokoridor, který probíhá celým Šluknovským výběžkem.

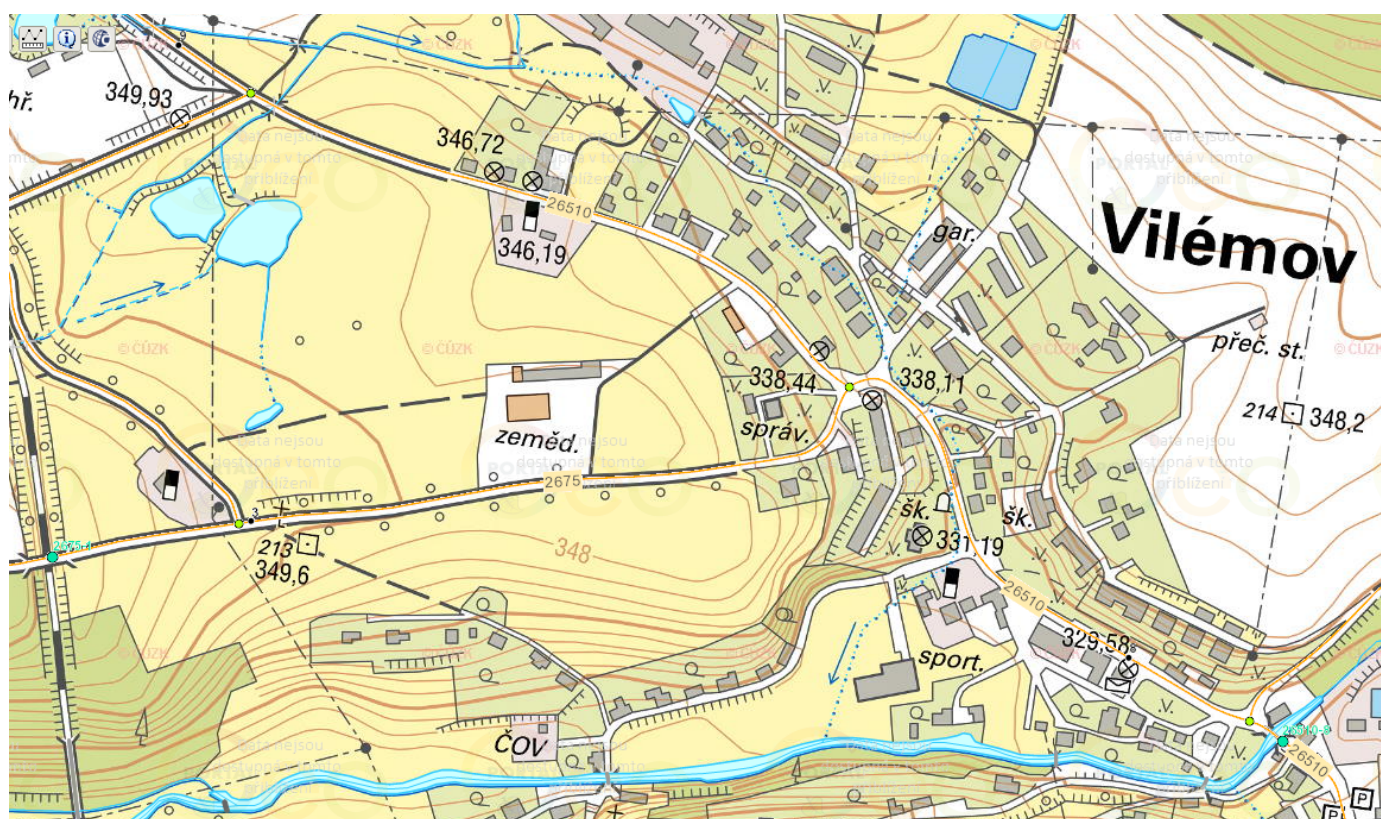

Obcí protéká Vilémovský potok, který pramení v Šluknovské pahorkatině, v širokém údolí mezi Hrazeným vysokým 608 m a Plešným vysokým 593 m, 2 km severozápadně od vsi Brtníky. Potok teče severozápadním směrem až do Velkého Šenova, kde, sledujíc údolí Šenovského potoku, mění svůj směr k jihozápadu, a protéká mezi Vilémovem a Mikulášovicemi. Pod těmito místy mezi Spáleným vrchem a Wolfsteinem (392,9 m) u Doliny začíná tvořit státní hranici mezi Českem a cípem Německa vnikajícím do českého území. Od tohoto úseku se potok jmenuje Sebnitz nebo Sebnitzbach (Sebnický potok). Za

hraničním přechodem Sebnitz-Dolní Poustevna teče ještě několik metrů jako hraniční potok a protéká potom přes město Sebnitz, podle kterého nese svůj německý název, jakož i malebné Sebnické údolí, aby se vlil po 30,8 kilometrech s Polenzem nad Porschdorfem do Lachsbacha. Od roku 1995 existuje projekt Elbe-Lachs (Labe-Losos), jehož cílem je opětné osídlení Labe a několik jeho přítoků (mj. Sebnice) lososy. Tento projekt je úspěšný a vedl k tomu, že losos zase zdomácněl v Sebnitz.

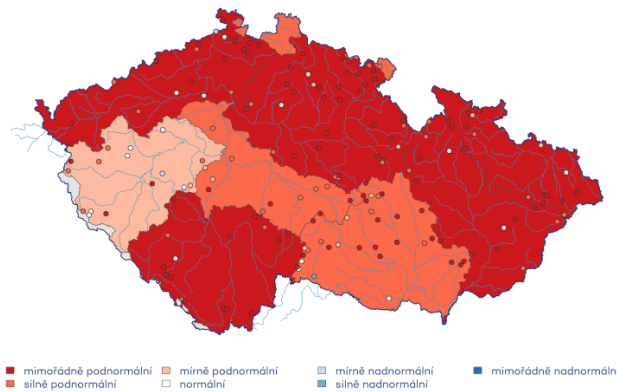
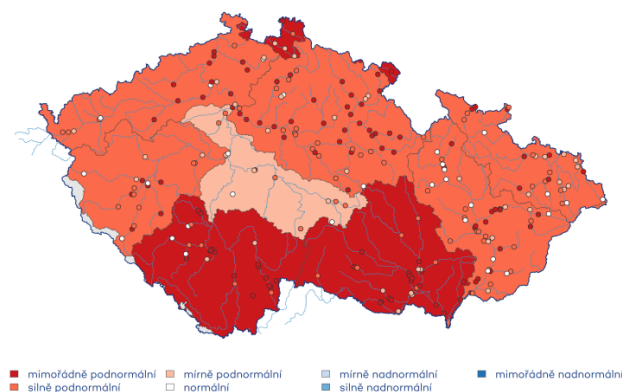

Významným vodohospodářským objektem je zatrubnění malé vodoteče skrz obec, který v průběhu zvýšení hladiny může působit problémy v dopravě. V níže uvedeném obrázku je znázorněn modrými tečkami.

Zdroj: geoportál.gov.cz

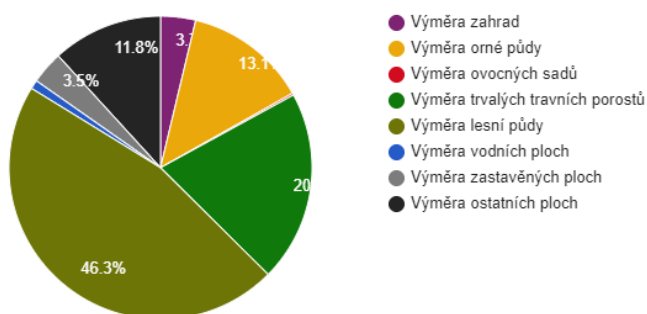
Ačkoliv je obec Vilémov protkána povrchovými vodami, situace u spodních vod nedosahuje potřebného dostatku. Z hydrogeologických map je zřejmý úbytek těchto vod v území. Tento stav se týká jak podzemních vod v mělkých vrtech, tak krizová situace je také u vydatnosti těchto pramenů.

Zdroj: <http://portal.chmi.cz/>

Na celém katastru obce převládají lesy a trvalý travní porost. Celkem tyto dva druhy využití pokrývají skoro 3/4 území (66,7%). 13,1 % pak zaujímá orná půda.

Struktura využití půdy v obci Vilémov v roce 2018

Zdroj: ČSÚ

Problémy ochrany přírody v obci

Mezi stávající problémy v oblasti ochrany přírody lze zařadit především chybějící protipovodňová opatření a znečištění povrchových vod při přívalových deštích, dále pak emise plynů, pevných částic a hluku z automobilové dopravy v intravilánu obce.

7. Správa obce

Samospráva je vykonávána obecním úřadem ve Vilémově, který sídlí na adrese Obecní úřad Vilémov, čp. 172, 407 80 Vilémov u Šluknova. V čele obce stojí starosta, který je volen z devítičlenného zastupitelstva. Hospodaření obce je ovlivněno příjmovou stránkou rozpočtu, základem jsou daňové příjmy, které od roku 2012 (rok 2009 byl krizový z pohledu daňových příjmů) trvale rostou. Je zřejmé, že od roku 2009 do roku 2018 došlo k nárůstu daňových příjmů o 83,92 %. Dalším aspektem pro rozvoj obce je čerpání dotačních prostředků na investiční, tak na neinvestiční akce. Nejvíce čerpala obec dotace v

roce 2014 (2,926 mil. Kč). Z posuzovaných 10 let, však obec 6 let nečerpala žádnou investiční dotaci. Z pohledu ostatních obcí a měst lze usuzovat, že tato příjmová stránka není dostatečně akceptována. Taktéž podíl běžných výdajů na celkových příjmech vykazuje velmi malou aktivitu u investičních projektů. Průměrné čerpání běžných výdajů činí 82,91 % na celkových příjmech. Pro srovnání s okolními obcemi činí tento podíl v Dolní Poustevně 54,89 %, Lipová 73,46 %.

Vývoj rozpočtového hospodaření obce Vilémov v letech 2009 - 2018 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Daňové příjmy	6 548	6 909	6 838	6 869	8 550	9 185	9 182	10 192	11 054	12 043
Nedaňové příjmy	2 525	3 787	3 155	4 018	3 700	4 586	4 432	4 342	4 165	4 603
Kapitálové příjmy	8	677	399	63	75	6	21	833	26	1 393
Neinvestiční přijaté dotace	371	817	4 359	903	1 152	352	348	369	1 398	1 234
Investiční přijaté dotace	0	0	0	930	1 623	2 926	0	0	0	597
Příjmy	9 452	12 190	14 750	12 783	15 101	17 054	13 983	15 736	16 644	19 870
Běžné výdaje	10 255	10 623	15 294	10 366	10 661	11 778	10 142	13 504	13 408	13 936
Kapitálové výdaje	0	124	116	1 932	5 746	2 983	191	640	570	6 674
Výdaje celkem	10 255	10 747	15 410	12 297	16 406	14 761	10 333	14 143	13 978	20 611
Saldo příjmů a výdajů	-802	1 443	-660	486	-1 306	2 292	3 650	1 593	2 666	-741
Podíl kapitálových výdajů	0,00%	1,16%	0,75%	15,71%	35,02%	20,21%	1,85%	4,52%	4,08%	32,38%
Podíl běžných výdajů na celkových příjmech	108,49%	87,14%	103,69%	81,09%	70,60%	69,07%	72,53%	85,81%	80,56%	70,14%

Zdroj: ČSÚ

A.2 Východiska pro návrhovou část

SWOT analýza

Silné stránky

- Územní plán a vymezenou novou výstavbou rodinných domů
- Postupný nárůst daňových příjmů
- Vysoký koeficient ekologické stability
- Blízkost státní hranice (Hraniční přechod v Dolní Poustevně)
- Zajištěná dopravní obslužnost autobusovou dopravou
- Silný zaměstnavatel, s průmyslovou výrobou
- Vysoký podíl služeb nad ostatními činnostmi
- Dostupné významné prvky velkoplošných chráněných území

Katastrální hranice Vilémova navazuje na hranici Chráněné krajinné oblasti Labské pískovce. Velmi dobrá dostupnost NP České Švýcarsko a NP Saské Švýcarsko

Slabé stránky

- Nedostatečné čerpání dotačních prostředků
- Nedostatečná ochrana proti povodním
- Malá výstavby bytové infrastruktury
- Strukturálně postižený region
- Velká vzdálenost od středu obce k železniční dopravě
- Nízký podíl vzdělaných lidí
- Vysoký průměrný věk obyvatel
- Perifernost území v rámci ČR
- Charakter území jako sociálně vyloučená lokalita

Území má charakter vyloučené lokality v ORP Rumburk

Příležitosti

- Zapojení občanů do kulturního života v obci
- Podpora spolupráce spolků
- Lepší využívání transferů k rozvoji obce
- Potenciál pro rozvoj agroturistiky, ekoturistiky, cykloturistiky

Hrozby

- Pandemické krizové situace
- Zastavení či omezení investic do obecní infrastruktury
- Omezení provozu hraničních přechodů
- Snížení daňových příjmů obce

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Strategická vize představuje vyjádření dlouhodobého obrazu budoucího stavu řešeného území, obraz o tom, jak se bude území měnit a zlepšovat. Vize formuluje základní směr rozvoje území a popisuje stav, jehož by mělo být dosaženo.

Strategická vize je tedy jakousi „směrovkou“ rozvoje území. Je formulována jako výstižné vyjádření toho, jaké je území v našich představách a k čemu směřuje. K jejímu dosažení a naplnění přispívají jednotlivé části strategické části dokumentu (cíle, prioritní rozvojové oblasti, opatření a dílčí aktivity). Obec Vilémov je přirozeně se rozrůstající obec propojená nejen dostupnou infrastrukturou, v němž obyvatelé nacházejí blízkost přírody a klid, ale rovněž kvalitní a bohatý společenský život. Otevřená a živá obec se zdravým životním prostředím, které s vědomím svých historických tradic poskytuje příležitosti a zázemí pro kvalitní život svým občanům napříč všemi věkovými skupinami.

Na základě rozvojové vize byly vybrány celkem 2 prioritní oblasti, kterými se strategický plán rozvoje dále zabývá.

B.2 Cíle, opatření a aktivity

Vysoká důležitost

Střední důležitost

Nízká důležitost

Cíl : „1. Rozvoj obce a infrastruktura”

V oblasti dopravní infrastruktury je v současné době největším problémem obce stavebně-technický stav místních komunikací a absence chodníků. Potřeba zajištění dostatečné kapacity vodních zdrojů včetně zadržování vod v krajině. Nedílnou součástí investičních projektů jsou také investice do majetku obce (rekonstrukce veřejných budov, veřejného osvětlení atd.). Další aktivity směřující k podpoře podnikání a podpoře zaměstnanosti nejen ve výrobní činnosti, dále pak efektivní odpadové hospodářství. Vzhledem k významnému zastoupení služeb v obci se obec zaměřuje na cestovní ruch a proto je součástí jejího rozvoje budování cyklostezek a turistických tras a dalších infrastrukturních projektů (např. parkoviště, značené turistické trasy + doprovodná infrastruktura) k dalšímu rozvoji.

Opatření : „1.1. Zlepšení stavu a kvality dopravní sítě” Opravy místních komunikací, Opravy mostních objektů, bezpečnost chodců - chodníky, parkovací plochy, bezpečná doprava (kruhové objezdy, semaforey, a jiné opatření).		Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
	„Oprava místních komunikací”	2021 - 2027		10000	Vlastní + externí
	„Výstavba chodníků v obci I. a II. etapa”	2022 - 2024		16000	Vlastní + externí
	„Parkovací plochy v obci”	2022 - 2026		5000	Vlastní + externí
Opatření : „1.2. Rozvoj a obnova technické infrastruktury” Výstavba a zkvalitnění obecní infrastruktury (např. vodovod, kanalizace, Internetové připojení, Veřejné osvětlení, rozvoj a modernizace odpadového hospodářství, snížení energetické náročnosti budov, výstavby zařízení pro zadržování vody v krajině)		Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
	„Revitalizace obecních rybníků”	2022 - 2025		6000	Vlastní + externí
	„Snížení energetické zátěže veřejných budov (OÚ)”	2022 - 2026		5000	Vlastní + externí

Opatření : „1.3. Využití a rozvoj potenciálu města”

Oprava veřejných budov, přizpůsobení intravilánu obce novým požadavkům, efektivní veřejná správa, Rekonstrukce historických budov a cest, cestovní ruch, bezpečný život v obci. Kvalitní vzdělávací systém.

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Rekonstrukce středu obce (centra)”	2021 - 2023		3000	Vlastní + externí
— „Rekonstrukce OÚ”	2021 - 2023		1500	Vlastní + externí
— „Modernizace prostor ZŠ a okolí”	2021 - 2024		3000	Vlastní + externí
⬆ „Revitalizace sakrálních památek v obci”	2021 - 2024		2000	Vlastní + externí
⬆ „Cyklostezky a turistické stezky”	2022 - 2026		5000	Vlastní + externí
— „Zkvalitnění systému odpadového hospodářství”	2022 - 2025		3000	Vlastní + externí
✓ „Budování doprovodné infrastruktury CR”	2021 - 2027		5000	Vlastní + externí

Cíl : „2. Kvalitní život v obci”

Kvalita života v obci je dána především podmínkami pro bydlení, dostupností služeb, kulturní nabídkou, možnostmi realizace volnočasových aktivit a příznivým životním prostředím. Vzhledem k tomu, že obec již dnes se zaměřuje na cestovní ruch směřuje své aktivity do zajištění veřejných aktivit a zajištění služeb pro občany a návštěvníky. Rozvoj společenského života a tradic neslouží jen ke zvyšování nabídky volnočasového využití obyvatel obce, ale je dynamicky se rozvíjejícím místem pro všechny příjždějící osoby. To patří také mezi nezbytné podmínky vzniku a posilování územní identity a sepjetí lidí s místem, kde žijí, které navštíví. Kulturní nabídka obce je poměrně pestrá, avšak stále nepokrývá požadavky všech zájmových skupin obyvatel. Součástí kvalitního života je i ochrana obyvatel, proto je kladen důraz na zajištění těchto opatření.

Opatření : „2.1. Zlepšení nabídky kulturních a sportovních aktivit v obci”

Podpora lokálních kulturních tradic, občanská soudržnost mezi obcí a spolky, podpora spolkové činnosti, veřejná knihovna. Modernizace a budování prostor a zařízení pro trávení volného času či rekreace na území obce, široká nabídka volnočasových aktivit pro děti, mládež i dospělé.

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Vybudování multikulturního zázemí v obci”	2021 - 2025		15000	Vlastní + externí
✓ „Podpora lokálních tradic v obci”	2021 - 2027		500	Vlastní + externí
⬆ „Vybudování a doplnění zázemí pro občanské vyžití”	2021 - 2023		3000	Vlastní + externí

Opatření : „2.2. Ochrana přírody a krajiny”

Projekty zabývající se extravilánem obce s dopadem do šetrného cestovního ruchu, revitalizace sadů a parků, zeleň v intravilánu obce.

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „úprava veřejných ploch v obci”	2021 - 2023		35000	Vlastní + externí

Opatření : „2.3. Kvalitní a dostupné bydlení, sociální a zdravotní služby”

Modernizace bytového fondu, síťování parcel pro rodinné domy, sociální bydlení. Zlepšení kvality dostupné sociální a zdravotní služby, podpora terénních a ambulantních služeb, nízkoprahové centra.

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Zateplení bytových domů”	2022 - 2024		3000	Vlastní + externí
— „Síťování pozemků pro rodinnou výstavbu”	2022 - 2024		3000	Vlastní + externí
— „Rekonstrukce zdravotního střediska”	2021 - 2023		5000	Vlastní + externí

B.3 Podpora realizace programu

AKTUALIZACE STRATEGICKÉHO PLÁNU ROZVOJE OBCE

V průběhu stanoveného časového období 2021-2027 může vzniknout potřeba aktualizace Strategického rozvojového plánu obce. Podmětem k aktualizaci mohou být změny ve státní hospodářské politice, v zákonech, v podnikatelské sféře, při příchodu významného investora do oblasti apod. Podnětem k aktualizaci by však neměla být změna politické reprezentace, dokument má apolitický charakter. Doporučení pro aktualizaci Strategického rozvojového plánu obce bude předkládat strategická komise.

Zpracování změn zajistí projektový manažer. Návrhová část Strategického rozvojového plánu obce Vilémov by měla být aktualizována v návaznosti na aktualizaci aktivit uvedených ve Strategii (min. jednou za 3 roky) a doplněna o nové poznatky. K nově vzniklé situaci mohou být stanoveny nové (nebo upraveny stávající) priority a opatření, které se následně promítnou v aktivitách. Zásobník projektů bude aktualizován častěji.